

Möjligheter att reducera användning av växtskyddsmedel

Agneta Sundgren

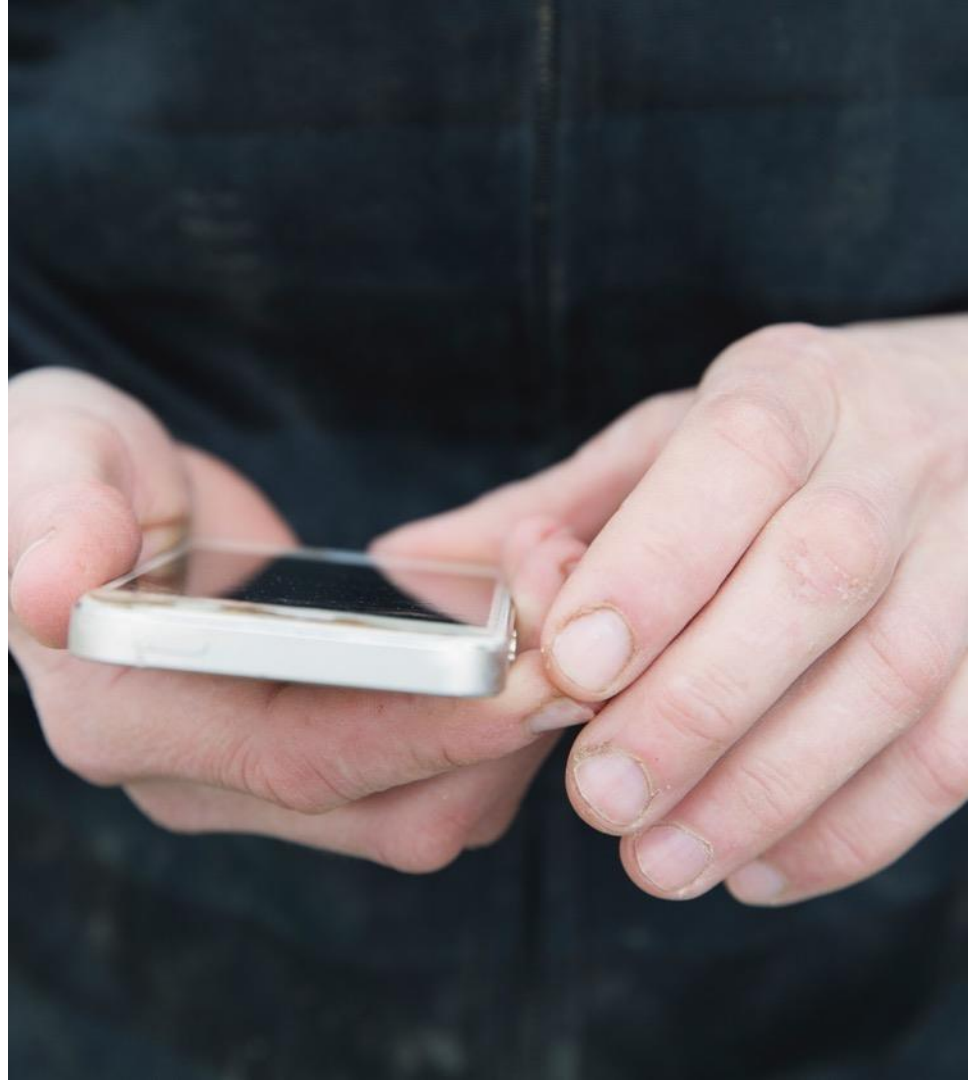
2023-05-04

***Sveriges yrkesmässiga odlare
ska ha tillgång till ett effektivt och
hållbart växtskydd – och goda möjligheter
att hävda sig på den gemensamma
marknaden och att öka sin produktion***



Måste man reducera användningen?

- ”SUR” – EU vill göra om hållbarhetsdirektivet till en hållbarhetsförordning
- Medborgarinitiativ – bort med alla växtskyddsmedel till 2035
- Miljömål – kandidatämnen ska ”minska väsentligt”





Sign now!

This action is over. Thanks to
[your own petition!](#)

1.2 MILLION EU CITIZENS AGAINST PESTICIDES! THANK YOU FOR YOUR SUPPORT.

SAVE BEES AND FARMERS !

We are 1,2 million European citizens, demanding an end to pesticides. Our citizens initiative was approved, with 1,05 million valid votes by registered citizens.

On the 25th of November 2022 EU Commission Vice-President Jourová and Commissioner Kyriakides formally received the demands of our initiative from a delegation of our ECI.

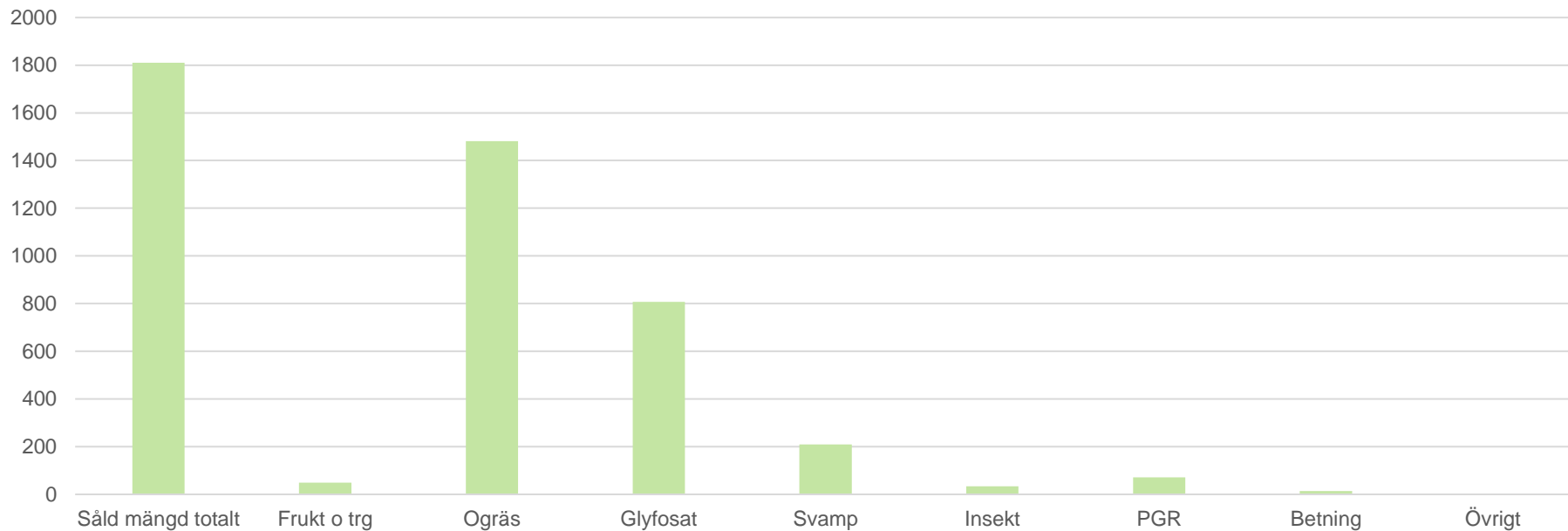
We want the EU to make sure agriculture is environmentally-friendly and free of synthetic pesticides. We ask for support for farmers to work with nature.

If you want to know what happens next, please subscribe to our newsletter.

Follow us on Facebook, Twitter or Instagram!



Såld mängd verksamt ämne 2021



Minskad användning 2030 – vad är möjligt?

Man kan tänka att detta kommer att hända:

- **Tillgången till kemiska växtskyddsmedel har begränsats.**
Inga eller få nya växtskyddsmedel med bättre miljö- och hälsoprofil är på gång
- **Villkoren** kring produkterna för att skydda miljön **har ytterligare förstärkts**
- **Produkter som innehåller ämnen med låg risk finns tillgängliga.**
Administrativa hinder som gör att nästan inga ansökningar görs och att användningen är liten (skatt) har undanröjts

Ny teknik framhålls ofta som en lösning – vad är realistiskt att uppnå?

- Snabb utveckling sker när gäller möjligheten att behovsanpassa – frågan är dock hur stor användningen av ny teknik kan bli?
- Tillräckligt billigt, driftssäkert och enkelt att använda
- Möjlighet att identifiera ogräs, grödtäthet, pulsstyrd spruta, SmartSpraying, sprutrobot...
- Kräver ändå att det finns effektiva växtskyddsmedel

Minskad användning 2030 – vad är möjligt?

- **Ny teknik** har utvecklats och blivit billigare. Man har lyckats lösa många problem, och insett vad som inte kan lösas
- Det som är alltför svåranvänt har identifierats och förkastats
- Mer precis applicering med GNSS-styrning (undvika dubbelsprutning, möjlighet till punktbekämpning, optimerad dos och fördelning) som kan minska användning
- **Drönare** för bekämpning inte tillåtet – konsumenternas förtroende skulle skadas

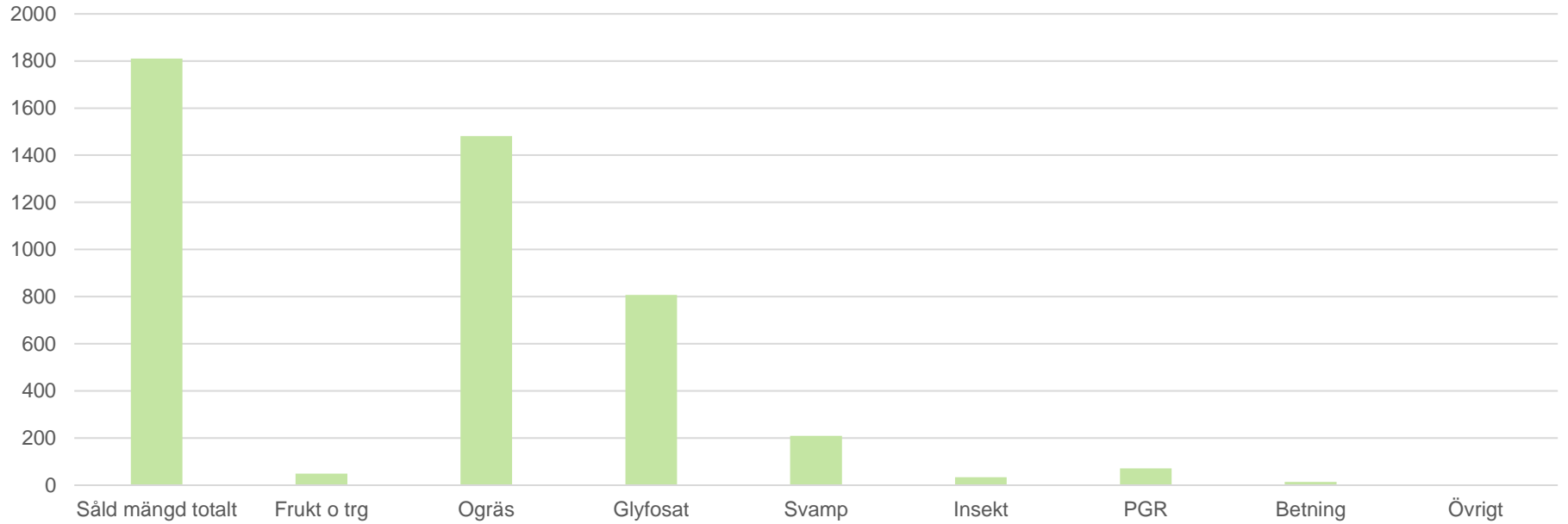
Minskad användning 2030 – vad är möjligt?

- **Ogräs** – möjligheter att känna igen dem och anpassa bekämpningen
- **Mekanisk ogräsbekämpning** – troligen stark teknikutveckling
- **Svamp och tillväxtreglering** – möjligt att variera dosen genom att identifiera beståndet

Men:

- **Insekter** – ser ingen möjlighet att ”plocka bort” insekter oavsett hur mycket teknik som kan känna igen dem
- Möjligheten att bekämpa insekter starkt begränsad – **såpa och olja** har förhoppningsvis blivit ett verktyg

Såld mängd verksamt ämne 2021



Ogräsreglering

- Omöjligt att inte diskutera ogräsreglering i sammanhanget
- Fysiskt möjligt att ta bort ogräs – men ekonomiskt, socialt och miljömässigt?



Hur reglerar man ogräset i dessa grödor?



Behandling mellan sådd och uppkomst

- En lyckad **behandling av ogräs strax innan grödan kommer upp** minskar behovet av att reglera ogräs i nyuppkommen gröda
- Att döda allt ogräs – det måste vara enkelt?
- Dikvat förbjöds efter säsongen 2020
- Ersätts ofta med glyfosat vid denna tidpunkt
- Totalbekämpningsmedel – Spotlight Plus, Gozai, pelargonsyra, ättika
- Flambränning av hela ytan fungerar på samma sätt som brännande växtskyddsmedel
- Är det en hållbar metod med tanke på miljö, ekonomi och risker?

Allmänkemikalier – kan de lösa problemet?

- **Allmänkemikalier** –
godkänns i hela EU, får inte marknadsföras som växtskyddsmedel
- Inte huvudsakligen används för växtskyddsändamål, men ändå är till nytta för växtskyddet
- Inte släpps ut på marknaden som växtskyddsmedel
- Kommer således inte att räknas in i den använda mängden växtskyddsmedel

Allmänkemikalier som kanske kan ha effekt mot ogräs

- **Natriumbikarbonat** – mjöldagg, skorv och levermossa
- **Natriumklorid** – mot mjöldagg i vin, svamp på trädgårdschampinjon och vinskottvecklare
- **Väteperoxid** – mot bakterier i sallat och tomat och doppning av beskärningsverktyg mot svamp
- **Senapsfröpulver** – mot stinksot i vete genom fröbehandling
- **Kalciumhydroxid** – mot fruktträdskräfta i kärn- och stenfrukt
- **Vinäger** - mot ogräs i medicinalväxter före uppkomst, mot svamp i grönsaker och spannmål för att beta frön, desinficering av redskap

Fungerar allmänkemikalier mot ogräs?

- De testade behandlingarna gav ingen effekt
- Reglone användes som jämförelse
- ”I alla led (utom Reglone ledet) är skillnaderna mot obehandlat obefintliga eller extremt små”
- Försöket låg i ett trädgårdsland modell större
- Ogräsen var små – harvades innan behandling

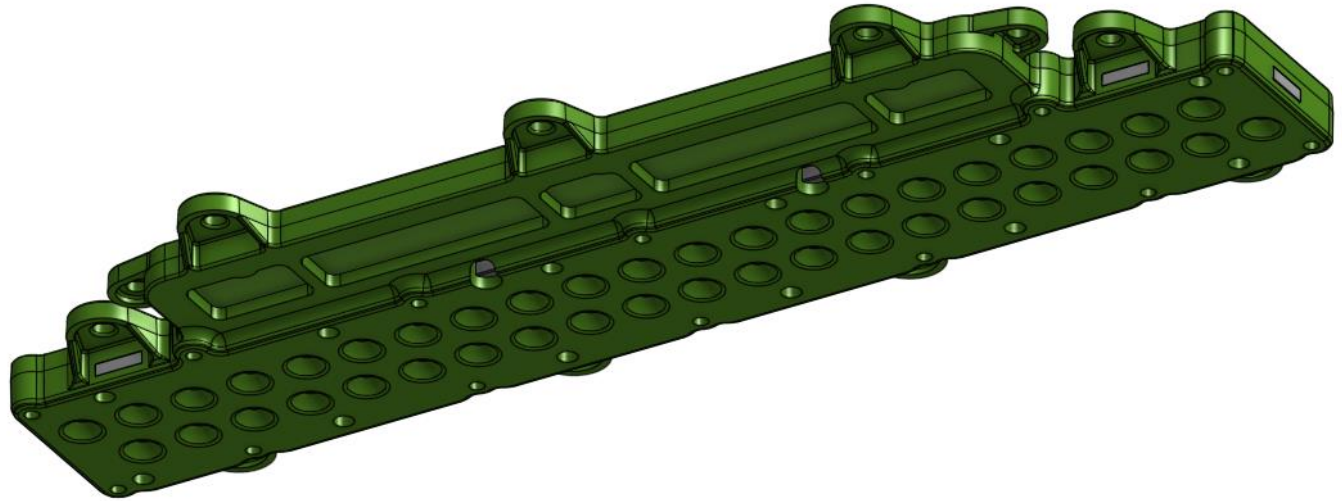


Allmänkemikalier mot ogräs 26 juni
behandlat 15 och 22 juni

Andra godkända herbicider med kontaktverkan

- Även andra godkända växtskyddsmedel har testats innan grödans uppkomst
- Det som används för **blastdödning** i potatis har visat sig skada lök, morötter och palsternacka under vissa förhållanden
- Växtskyddsmedel som kan användas i själva grödan kan användas före uppkomst
- Problemet med detta är att de oftast har **ett begränsat antal tillåtna behandlingar**
- Har man använt dem innan grödans uppkomst har man förbrukat ett antal tillåtna behandlingar
- Oftast behövs upprepade behandlingar med låga doser i grönsaker

Finns det inget man kan göra?



Sprutrobot som kan skilja på ogräs och gröda



Sprutroboten Kilter

- LRF har UPMA för att få använda pelargonsyra ihop med robot
- Vad krävs för att få använda ett växtskyddsmedel med ny teknik?

Autonom ugressrobot for ambisiøse bønder

Etter 10 års utvikling har Kilter laget AX-1 – en selvkjørende robot som revolusjonerer bekjempelsen av ugress i landbruket. Nå åpner vi dørene for flere, og gjør det mulig å reservere AX-1.

- ⊕ Hva er AX-1
- ⊖ Problemet
- ⊕ Om Kilter

Reserver



Ny teknik och möjligheten till användning

- Ny teknik av olika slag på ingång
- Omöjligt att sia om **vad som kan bli tillgängligt** för stor del av odlingen och vad som bara är spännande
- I fallet sprutrobot krävs att det finns ett växtskyddsmedel som kan bekämpa det ogräs som systemet kan identifiera
- Det finns ett godkänt medel – Finalsan som innehåller pelargonsyra
- Andra växtskyddsmedel kräver ett godkännande för ändamålet – de är godkända med bomspruta

Ny teknik och möjligheter

- Godkännandeprocessen för växtskyddsmedel har svårt att ta hand om vad som gäller för ny teknik
- Vad är till exempel en bomspruta/bandspruta?



Ny teknik och möjligheten att använda kemiska medel

- Om dosen kan minskas med 50/95 % och bara en del av ytan behöver behandlas – kan då preparat bedömas annorlunda?
- Vad gäller för resthaltsunderlaget?



Minskad användning 2030 – finns glyfosat kvar?

- Beslut om förlängt godkännande i december 2022 togs av KOM själva eftersom flera länder avstod från att rösta eller röstade emot – vad innebär det för fortsättningen?
- Om glyfosat fasas ut kan ett ökat behov av andra herbicider uppstå
- Mekaniska metoder för vallbrott troligen stark teknikutveckling
- **Vad som än beslutas** gör jag antagandet:
- För ogräs som är invasiva och svårbekämpade finns **glyfosat** kvar (?)
- Fortsatt godkännande kommer att bli begränsat

Vägen framåt

- Viss användning av kemiska växtskyddsmedel
- Risk/nytta värdering?
- Stark teknikutveckling
- Storleksrationalisering



Tillsammans får vi
landet att växa!